

Inserati se sprejemajo in veljajo
tristopna vrsta:

3 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 " "
15 " " " " 3 " "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo
administracija in ekspedicija na
Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljanje
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Bregu hišna
št. 190.

Izhaja po trikrat na teden in sicer
v torek, četrtek in soboto.

Rojaki!

Po preteku 6letne dôle je po ustavi za vojvodino Kranjsko deželni zbor razpuščen in nove volitve poslancev imajo biti 7. in 10. dne meseca malega srpana (julija) tako, da kmečke občine vseh okrajev Kranjskih volijo svojih 16 poslancev 7. dne, mesta in trgi pa svojih 10 poslancev 10. dne malega srpana. — „Veliki posestniki“ imajo volitev svojih 10 poslancev 14. dne omenjenega meseca.

Kako nadležne so posebno kmetiškim gospodarjem volitve o tem času, to čutimo vsi; na to so opomnili tudi naši državni poslanci ministra, in to kaže že samo ime srpán, ki ga ima v našem jeziku mesec julij. Po takem bo tedaj kmetiškim našim gospodarjem treba v neugodnem času hiteti na volišče.

Ali časniki naši so Vam, kakor pri vseh poprejšnjih volitvah, tudi zdaj jasno dokazali neizmerno imenitnost teh volitev, od katerih so odvisne najvažnejše, najsvetejše reči, ker pri njih gre za srečo, blagostanje in čast ne samo enega ali družega človeka, temveč celih občin in vse dežele. Zato pravega domoljuba ne ovira noben letni čas, nobeno drugo opravilo, da zadostuje svoji državljanski dolžnosti, kedar mu doide klic k volitvi.

Se prav posebno važnost sedanjih volitev pa dokazuje nenavadno silovito delovanje nasprotne nam stranke, znane pod imenom „nemških liberalcev“, da bi ljudi svojega mišljenja vrinila v zbor in uničila dosedanjo narodno večino. V ta cilj in konec — kakor spričujejo pisarje v njihovih nemških časnikih in v posebnih listkih, katere v slovenskem jeziku pod naslovom „Kmetje“ in „Razgovor župana Boštjana in župana Mihata o desetletnem ravnanju narodne večine“ po deželi trosijo, po svojih pomagačih pa še z besedo podpirati dajejo — ni jim nobeno sredstvo pregrdo, nobena nakana ne preumazana, da ne bi natolcevali in obrekovali narodnih rodoljubov ter z lažmi in zvijačami zaupanja ljudstvu do mož narodne stranke ne podkopavali.

Mislé, da priprostega človeka, ki nič ne bere in zato nič pravega ne vé, s tem za naj bolj občutljivo žilico zgrabijo in najgotovejše na svojo stran dobijo, ako mu kažejo, kako za pravljajo narodni poslanci deželno premoženje, s tem pa davkova bremena ljudstvu množijo, zato večidel vse pšice nasprotnega nam tabora leté na to, da narodno večino bivšega zbora obrekujejo zarad slabega gospodarstva.

Slovenski naši časniki so po številkah do pičice iz zborovih pred svetom ležečih obravnav že dokazali, da vse to je laž, in da, če so se deželni stroški sem ter tje v preteklih letih res pomnožili, so narodni poslanci tega tako malo krivi, kakor ni kriv gospodar, če so se stroški njegovi pomnožili zato, ker je moral marsikaj v svojem pohištvu predelati, pota do polja popraviti, več poslov za delo imeti, obleko rodovini svoji dražje kupovati, otroke v šolo pošiljati itd. Tako se tudi deželni zbor nikakor ni mogel ubraniti večih stroškov na marsikaki strani zadnja leta, ko se je število ubozih bolnikov in blaznih (norih) množilo, lenuhov čedalje več moralo po odgonu (šubu) prevaževati, za žandermerijo deželi več stroškov nakladati, starih cest popravljati in novih napravljati, po vladnih predpisih stroške za šolstvo množiti in tacega več. Vse to so časniki naši temeljito dokazali odkrivši laži, ki jih nasprotniki naši v svojih listih po svetu trosijo, na kar pa oni ne besedice niso mogli odgovoriti, ter so tako molcé sami potrdili, da je lažljivo obrekovanje, kar so pisarili zoper gospodarstvo narodne večine deželnega zbora, sladkaje se ljudem z obljubo, da bodo hruške rastle na vrbi, če oni dobijo večino v deželnem zboru!

Da vse obrekovanje slabega gospodarstva dosedanje večine v deželnem zboru je zgolj kovarstvo nasprotnikov naših, to pa še posebno spričuje govor deželnega glavarja, voditelja nam nasprotne stranke, v poslednji seji letošnjega zbora, v katerem je — z ozirom na 6letno zadnje delovanje zborovo — očitno izjavil, da se deželno premoženje ni nič zmanjšalo, skoraj da še pomnožilo. — Boljše po vsem tem nasprotniki naši niso mogli postreči resnici, kakor z lažmi svojimi!

Koliko narodne ravnopravnosti nam privoščijo nasprotniki naši v šolah in vradnijah, — koliko sicer je nemškemu liberalizmu mar za druge naše svetinje, in kako nam še v mnogih družih zadevah trdovratno stojijo nasproti, to kažejo zapisniki zborovih obravnav od leta 1861 počenši; zato vsega tega zdaj na tem mestu, ko Vas kličemo k novim volitvam, iz nova razpravljati ni nam treba.

Predragi rojaki! pomislite po vsem tem, kaj Vas čaka, ako bi nasprotniki naši večino dobili v deželnem zboru!

Podpisani volilni odbor Vam zato za deželne poslance nasvetuje može, katerih večina se je že potrdila pred Vašimi očmi v večletnem boji za pravice in blagor naroda našega, o ostalih drugih pa morete po vsem prepričani biti, da so popolnem vredni Vašega zaupanja. Volite jih zato brez razcepljenja glasov enoglasno; vedite, da en sam glas včasih odločuje. Verujte našemu priporočilu; poslušajte našo prečastito, od nekdanj za narod naš vneta duhovščino in glas tacih mož, o katerih ste prepričani, da so zares rodoljubi!

Rojaki! v Vaših rokah leži prihodnost Vaša, prihodnost mile naše domovine.

Navdani te zavesti stopite pogumno na volišče; stojite nepremakljivi kakor skala za izbrane poslance svoje, in, ako Bog dá in edinost slovanska, bode, kakor v poprejšnjih volitvah, tako tudi zdaj zmaga naša, zmaga velika nska!

Za narodni volilni odbor v Ljubljani 25. junija 1877.

Dr. Jan. Bleiweis,
odbora prvomestnik.

Priporočani so Vam sledeči gospodje za poslance :

I. Za kmečke občine :

1. Za okraj okolice Ljubljanske in Vrhniške: gospoda Dr. Jan. Bleiweis, Luka Robič, oba dozdaj poslanca.
2. Za okraj Kamnik in Brdo: gospod Luka Svetec, notar v Litiji, bivši poslanec.
3. Za okraj Kranj, Tržič in Loko: gospod Oton Detelja, veliki posestnik pri sv. Duhu in gosp. Karol Klun, duhovnik in mestni odbornik v Ljubljani.
4. Za okraj Radoljico in Kranjsko goro: gospod dr. Jožef Poklukar, posestnik v Ljubljani, bivši deželni poslanec.
5. Za okraj Postojno, Planino, Senožeče, Lož in Bistrice: gospod dr. Josip Vošnjak, zdravnik in državni poslanec in gosp. dr. Val. Zarnik, odvetnik in bivši deželni poslanec v Ljubljani.
6. Za okraj Vipavo in Idrijo: gosp. Matevž Lavrenčič, posestnik na Vrhpolji pri Vipavi, bivši deželni poslanec.
7. Za okraj Novomesto, Kostanjevico in Krško: gospod Viljem Pfeifer, posestnik v Krškem, državni poslanec.
8. Za okraj Trebno, Zatičino, Žužemberk, Mokronog, Litijo in Radeče: gospod grof Jozef Barbo, veliki posestnik v Rakovniku, državni poslanec in bivši deželni poslanec, gosp. Alojzi Kobler, župan in posestnik v Litiji in gosp. France Potočnik, stavbeni svetovalec in mestni odbornik v Ljubljani.
9. Za okraj Kočevje, Lašiče in Ribnico: gospod Karol Rudež, veliki posestnik v Ribnici in gosp. Primož Pakiž, posestnik v Zamostecu, oba dozdej deželna poslanca.
10. Za okraj Črnomelj in Metliko: gosp. Anton Navratil, posestnik v Metliki.

II. Za mesta in trge:

1. Za Kranj in Loko: gosp. Karol Šavnik, lekar in župan v Kranji.
2. Za Tržič, Radoljico in Kamnik: gospod Mihael Stare, veliki posestnik v Mengšu.
3. Za Novomesto, Kostanjevico, Krško, Črnomelj, Metliko in Višnjo Goro: gosp. Peter Grasselli, hišni posestnik in trgovec v Ljubljani, bivši deželni poslanec.
4. Za Postojno, Vrhniko in Lož: gospod Adolf Obreza, posestnik in trgovec v Cerknici, bivši deželni poslanec.
5. Za Idrijo: gosp. dr. Ludvik Jenko, zdravnik v Ljubljani.

Duša v hiši bodi mati.

O pospeševanju katoliškega društvenega življenja piše „Čech“:

„Katoliški društveni duh je do sedaj na Češkem še prav v plenicah. V primeri z velikimi katoliškimi združenji na Francoskem, Belgiškem, Angleškem in Nemškem so naša katoliška zbirališča in društva v resnici zelo mala in pomanjkljiva, katerih se mavtarstvo čisto nič ne boji. Tudi dunajski katoliški shod je to priznal in zraven pokazal sredstva, s katerimi bi se dalo društveno življenje oživiti in razširiti.

Kaj tacega je pa le mogoče pri vzbujenju in odločnem delovanju katoliškega zavedanja, pri zavrnjenju vsakterega nehajstva ali vsake vnamarnosti in pri djanski vztrajnosti ali stanovitosti. Sedanja katoliška društva bi morala razodevati gorečnejšo delavnost v vseh obojih vnanjega katoliškega življenja, morala bi se tudi truditi, da bi prodrla v vse družbene vrste in razrede. Posebno se je pa na dunajskem katoliškem shodu ena velevažna reč poudarjala.

Antikrist zapoveduje upor proti cerkvi, Kristus pa pokorščino v vsem. Po tem glavnem pravilu se morajo prestrukturirati vsa katoliška društva, če hočejo doseči svoj namen. Vsa hrabrost in izvrstnost ne velja nič brez božje pomoči in to pomoč dobi le tisti, kdor cerkev posluša. Se li hoče razploditi katoliško življenje, tedaj je neogibno potrebno, da se ono vpelje tudi v rodovinsko življenje. Duša rodovini je pa mati. Zato smo z veseljem srce pozdravili to misel, ktera je zadobila najpred v Budejovicah (Budweis) praktično veljavo z ustanovitvijo lista in pozneje društva katoliških mater pod obrambo sv. Ljudmille. Če dobi antikrist pristop k materam, pogubljen je rodovina, pogubljena tudi, — ko bi bilo mogoče, sama cerkev. Te misli bi se

mogle poprijeti vse škofije in sicer brez vsacega obotavljanja, brez odlašanja. Mati, zamišljena v domače opravke in navezana k rodovinskemu ognjišču, potrebuje vzbujevanja in podučevanja krščanskega. Premnoge se ne spominjajo v vrtincu rodovinskih skrbi svojega vzvišenega poklica in ne pomislijo, da morejo zagotoviti svojo časno in večno srečo le s krščanskim življenjem in s krščansko izrejo svojih otrok.

Cerkev je z nerazločljivo zvezo posvetila mater in njeno rodovino. Tuji in naši domači antikristi udrihajo z vso močjo po tej zvezi in mati, ktera se odteguje ali emancipuje v antikristovem smislu, se s tem samomoriteljno odteguje cerkvenemu varstvu in blagoslovu. Kterakoli mati se z obljubo zaveže, da če po moči in vesti spolnovati, kar jej velewa cerkev na blagor rodovinski, da če posebno, kolikor je največ mogoče, skrbeti za spolnovanje cerkvenih zapovedi v svoji hiši in da se če zunaj in doma skazovati za pravo krščansko mater — taka spada k društvu, čegar naloga je skrbeti, da bi se jej spolnovanje maternih dolžnost, kolikor moč, ulajšalo. Tu ni treba mnogih in dolzih dokazov.

Pred vsem bi bilo treba, da bi se člani katoliški močje in škofje o tem sporazumeli. Najizdatnejše sredstvo je duševna in gmotna podpora revnih in zapuščenih mater in preskrbljenih sirot. S tem načinom bi se zedinile in posestrile bogate matere z revnimi in plemenite z neplemenitimi. Razcveteno sesterstvo mater po celi deželi bi tudi gledalo in skrbelo za sine in hčere, ki morajo iti med svet po opravilih.

Naloga tega društva ima tudi biti pregovarjati bogatejše matere, da bi sprejemale v svojo službo le sinove in hčere v društvo zapuščenih revnih mater. Če so dobri posli, so tudi otroci dobro odgojeni. Spridena dekla ostrupuje pa s svojim pregrešnim duhom nezrelo deco; sprideni hlapec pa zapeljuje in

kazi sinove in hčere svojega gospodarja. Tam, kjer so katoliško zavedne matere, ne more dolgo obstati neveren učitelj; materno oko spozna na očeh svojega šolarčka vsako brezbožno besedo iz učiteljevih ust. Šola bi potem postala zopet verska krščanska. To društvo bi zapovedalo za sveto dolžnost vsaki materi, da bi ne trpela v svoji hiši ne lista ne knjige, v ktere se zaničuje Bog in cerkev in ovira domače opominjevanje. Če se vse to zgodi, potem jo morajo pobrati antikristi iz trgov in ulic v temne stranske kote, kamor jih nasledovati bi se sramoval pošten človek; cerkvi in narodu pa vzide zora krasnejše bodočnosti, ktero pa moremo doseči le z dolgim in vztrajnim bojem. —

Kar se je po novih postavah in tovarnah (fabrikah) družinsko življenje jelo hudo rušiti, so dobre matere vedno bolj redke. Gorje pa potem človeštvu! Zlata vredna je prizadeva, da se v družbe sklepajo poštene matere in delajo z zedinjenimi močmi. Naj bi se tudi na Slovenskem osnovala skoraj pobožna družba krščanskih mater, in naj bi se ustanovil, kakor je „Slovenec“ enkrat že svetoval, tudi pri nas materam primeren časnik, kakor izvrstno dela na Češkem na pr. Ljudmila, na Nemškem Monika itd.

Z bojišča.

Rusi se v Dobrudži pomikujejo zmerom dalje, Turki se pa umikujejo. Trdnjave Mačin Tulča in Izakča so že zaseli Rusi skoraj brez boja, le pri Mačinu so se Turki 22. t. m. nekoliko upirali, ter mesto branili do poludne, potempa odšli proti Hirsovi, ki so jo pa tudi že prepustili Rusom. Rusi so v tej bitki zgubili 41 prostakov in 7 častnikov, ranjenih pa je bilo 88 vojakov in dva častnika. Ko so Rusi marširali v Mačin, šli so jim Bulgari z zastavami v procesiji nasproti ter so jih pozdravili kot rešitelje svoje v sužnosti turški.

Prvi ruski častnik, ki je pri prehodu čez Donavo stopil na zemljo turško in pri tej priliki bil ranjen, je neki Elsner; car Aleksander ga je v bolnišnici v Galacu obiskal in mu podaril red sv. Jurija. Že 23. t. m. se je oddelek armade ruske, 20.000 mož, čez most pri Braili podal v Dobrudžo. 15.000 Rusov pa se je ravno tisti dan iz Slatine podalo v Turn-Severin in Girlo.

Iz Ruščuka so Turki 24. t. m. zopet streljali v Slobosijo in Jurjevo, kjer sta bila dva otroka pa en mož od turških krogelj ubita, več oseb pa ranjenih.

Iz Cetinja se naznanja, da so bili na izhodnem obrežju reke Zete pri vaseh Sivaica in Ninici te dni hudi boji med Suleimanom in Črnogorci, Turkov je silno veliko poginilo, ker so jih čez skolovje metali v prepade, kjer so se razbili. Suleiman paša je bil, kakor poroča „Triester Ztg.“, popolnoma premagan in ne maršira proti Cetinju, ampak v Albanijo.

Iz Azije novih poročil ni. Turki, ki so nedavno trdili, da so Kurdi Rusom vzeli Bajazid, skušajo svojo laž prikriti z naznanilom, da so Rusi Kurde iz mesta zopet pregnali.

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani, 27. junija.

V državnem zboru se je ministrom stavilo to-le vprašanje: 1. Je li res, da se je iz Berlina Avstriji ponudila odbojna in udarna zveza, ki bi bila zabranila rusko-turško vojsko; in če je to res, se 2. ta ponudba z vednostjo in privoljenjem vlade avstrijske ni sprejela? 3. Misli li vlada da je bilo to Avstriji na korist in zakaj? 4. Se hoče li vlada vsled zadnjih dogodkov na izhodnem zlasti črnogorskem bojišču točno držati nevtralitete, ali je morda vsled tega mislila na kake vojne priprave ali jih celo že izvršila? — Dr. Klaič in tovarši pa so ministra notranjih zadev interpelirali zaradi prepovedi svečanosti, katero je bilo napravilo akademično društvo „Jedinstvo“ in ga vprašali, bi li ne hotel dotičnega policijskega vrada prijeti zaradi nepostavnega ravnanja pri svečanosti 18. t. m. od društva „Jedinstvo“ osnovani in na ta način zadostiti prelomljeni postavi in zatrti pravici svobodnega združevanja? — Dunajski listi trdijo, da se avstrijska in ogerska zbornica 3. julija razidete na počitnice. V ogerski zbornici razpravljajo iztočne zadeve, ktere so hoteli zgori omenjeno interpelacijo menda tudi naši Turki spraviti na dnevni red.

Vnanje države.

Papež so v konzistoriji 25. t. m. kardinaloma Kučkerju in Mihaloviču izročili rudeče klobuke in prstane, ter jima odločili kardinalske naslove in jima odprli in zaprli usta. Tudi je bilo od njih imenovanih več škofov, med njimi Kovač za nadškofa v Veszprimu, Dulanski za škofa v Pečuhu, Schuster za škofa v Košicah.

Srbski knez Milan se je v soboto s Horvatičem iz Bukarešta zopet povrnil v Beligrad. Kaj je pri caru prav za prav opravil, se še ne ve, pa se bode kmalo pokazalo, ker se 1. julija snide narodna skupščina v Kragujevcu.

Francoska narodna skupščina je bila 25. t. m. razpuščena. Liberalni listi še zdaj niso prišli k počitku ter se v eno sapo hudejejo nad maršalom Mac Mahonom, ker je slovo dal liberalnim ministrom in krmilo vladino izročil možem, do katerih ima večji zaupanje, kakor do juda Jules Simona in tovaršev njegovih. Če kak vladar liberalno vlado

zamenja s konservativno, je to silno huda pregreha pred liberalci, če se mora pa konservativna vlada umakniti liberalni, je to po misli teh ljudi čisto prav in hvalevredno, če bi se tudi zgodilo vsled prelomljenja vstave ali pa celo s silo. Ko je Mac Mahon ministerstvo izročil Jules Simonu, so mu ploskali vsi liberalci, ko je pa zopet poklical Brogliea, mu očitajo, da je to nekonstitucionalno. In kakšen razloček je med obema? Da je prvo ugajalo liberalcem, drugo pa konservativcem, postavnost je pri obeh čisto enaka. Nove volitve bodo pokazale, je li večina naroda francoskega na strani Gambettovi ali pa na strani Mac Mahonovi. Skušnja je še zmerom pričala, da liberalci so le toliko časa močmi, dokler jih podpirajo vlade, da so pa brez moči, če jim vlada odreče pomoč. Volitve za novo skupščino se imajo dovršiti v 3 mesecih. Liberalci so izdali oklic, v katerem priporočajo volitev vseh dosedanjih 363 liberalnih poslancev.

Vstanek v Arabiji. Iz Carigrada se javlja „Standardu“, da je počil nevaren vstanek med arabskimi rodovi v okolici med Damaskom in Alepom. Sirski namestnik je prosil telegrafično za vojno pomoč, pa preden ta pride, se že lahko opustoši celi kraj. Vzdignilo se je menda 15 do 20 tisuč Arabcev proti turški vladi.

Izvirni dopisi.

Iz Šmartna pri Kranju, 25. junija. (Gosta iz Amerike.) Naj Vam kot dostavek k naznanilu v „Slovenca“ št. 68 od gostov iz Amerike še to sporočim:

Prevzvišeni škof iz Št. Klavda, monsign. Rupret Zajdenbuš, in opat iz samostana sv. Ludovika, visokovredni gospod O. Aleš Edelprok, oba iz Minesote v severni Ameriki sta tudi nas obiskala. Popolnoma nepričakovana stopita 18. junija t. l. zvečer v farovž, spremljena od v. č. Jakoba Grosa župnika iz Zagorja, in se g. fajmoštru predstavit, ki je bil zavzet zavoljo časti tako visocega obiskanja. Imel je k sreči fotografijo od visokovrednega O. Ruperta Zajdenbuš-a, pred kacicmi dvemi letmi od naših Amerikancev mu poslano, ko je še opat bil v Št. Ludviku, in zato mu ni bilo težko, visocega gospoda precej spoznati.

Kaj ju je naklonilo, iz Zagorja simkaj nazaj zaviti? Menda nar bolj to-le: Iz naše fare so se trije mladenči — dijaki v Ameriko preselili, kateri so se v opatiji sv. Ludvika za duhovski stan izsolali, ter bili ondi v mašnike posvečeni, so ondi nove maše peli, in zdaj ondi svoje duhovske službe imajo, in sicer: O. Bernard Ločnikar, učenik nrave v bogoslovji, O. Vincencij Šifrer, in O. Jernej Rajgel, ki pa na farah zlo hvale vredno duhovne službe opravljata. Vrh tega so tri sestre tih gospodov, vse iz Šmarske fare doma v Ameriko za svojima bratoma šle, ondi v samostan častitivih Benediktinaric stopile, ter ondi preoblečene, in ravno od sedanjega škofa iz Št. Klavda za duhovsko življenje posvečene bile. O. Aleš Edelprok je bil pa učenik vsim trem mladim duhovnim v bogoslovji od začetka do konca. Zatoraj sta oba želela viditi še živega očeta O. Vincencija Šifrerja, in še živo mater O. Jerneja Rajgeljna, in so ju tudi v farovž poklicali, jim vse dobro od njunih sinov in hčeri povedali ter ju s tim tudi silno razveselili.

Oba prečastita gosta sta v farovži prenočila in zjutraj v farni cerkvi maševala; ker je k škofovi maši veliki zvon vabil, se je bilo v hipu veliko ljudi v cerkev zbralo; vsi so si v veliko čast šteli, tako imenitna gosta videti,

jih v sredi med seboj imeti, in pri njuni maši biti. Orglje in petje so presveto daritev povečevali. Obiskala sta potem visoka gospoda v Kranji milostljivega škofa dr. Widmarja in g. dekana, ter sta ondi tudi cerkev ogledala; in popoldne 19. junija ob 5. uri po železnici zopet odrinila nazaj proti Dunaji.

Čeravno nas Evropejce široko Atlantiško morje od Amerike loči, vendar neizrečeno duha povzdiguje, viditi visoko učene in zares omikane može iz daljne Amerike, pa z nami enacega mišljenja, enacega spoštovanja do sv. Očeta, enake ljubezni in vneme za vero rimskokatoliške cerkve. Zares cerkev Jezusova je edina! —

Iz Črnomeljskega okraja,

25. junija. (Nemčurski kandidat. Vprašanje „Tagblattu.“) Centralni volilni odbor nemčurski našim volilcem za kandidata priporoča črnomeljskega okrajnega glavarja g. Mahkota. G. Mahkot je dozdej pri naših ljudeh vžival veliko zaupanje, ker so po njegovem vedenji sodili, da je po duhu in mišljenji narodnjak, odkar ga nam pa nemčurji štulijo za kandidata, zbudila se je nekaka nezaupljivost med ljudmi, ki med njim in med drugimi nemčurji ne bodo delali razločka, če g. Mahkot od takih ljudi ponujeno mu kandidaturo sprejme. Izvoljen itak ne bo, ker naši ljudje dobro vedo, da nihče ne more dvema gospodoma služiti. Kjer se ljudstvo in vlada vsestransko strinjata, tam in edino le tam zamore služabnik vladin ob enem biti zagovornik narodov, kjer sta si pa navskriž, kjer se mora ljudstvo potegovati zato, da si po vstavi pripoznane mu pravice pribori, tam se služba državna in poslanstvo ljudsko nikakor ne strinjata, in dotičnemu napravljata le zadrege in neljube sitnosti. Ranjki deželni svetovalec Höffern bil je izvrsten narodnjak in pri ljudeh jako priljubljen, ki so si ga bili izvolili za svojega poslanca. Ko je pa prišel v deželni zbor in ga je narodna stranka, ki je priporočala njegovo izvolitev, povabila, da bi se bil vdeleževal klubovih sej, se je izgovarjal, da iz službenih ozirov tega ne more storiti in da naj mu tega za zlo ne jemljó. In ker je bil prepošten, ni hotel več biti poslanec ljudstva, za čigar korist ni mogel nič storiti, in je porabil prvo ugodno priliko, da je ljudsko poslanstvo odložil. Tako delajo pošteni, in tako, sodimo, bo storil tudi naš okrajni glavar g. Mahkot raje, kakor da bi zaradi tega pri ljudstvu ali pa pri svojih višjih prišel v kake zadrege. — „Tagblatt“ tedaj očita, da je zato na Kranjskem toliko revščine, ker naš kmet vse zaje in zapije! Vprašajte, vprašajte tega cigana, kako morejo Dolenjci vse zajesti in zapiti, ker že nič več nimajo? Maslo so že naši protivniki polizali, sedaj poberajo še kosti, in mi zavoljo tega nimamo nič glodati, dasi smo „steinreich“, in ne bolni na duhu kakor protivniki sami.

Iz Gorice, 24. junija. (Kralj Matjaž se zbuja.) Kralj Matjaž pri kameniti mizi spi, bobneči vetrovi stražijo njegovo kraljestvo in zabranujejo vstop v pozemeljski hram vsakemu človeškemu bitju, brada njegova raste vedno, in ko se devetkrat okrog mize povije, zapela bo ptica nad njim in kralj Matjaž se bo zbudil, z mečem zaropotal in vsa njegova ogromna vojna se bo jednako njemu zdramila in šla ž njim krutemu sovražniku nasproti; pridružili se mu bodo tudi še manjši in večji zavezniki, ki bodo z združeno močjo nevernega in krvoločnega sovražnika potolkli in vničili, in do sedaj pod ptujem jarmom zdihujočemu narodu [zasijala bode zlata zarija

svobode, koje ploden nasledek bude duševni razvoj in blagostanje naroda.

Car Aleksander vstaja, zavezniki njegovi prijeli so za častno smrtonosno orožje, z desne in leve, z juga in severja hitijo junaških sokolov krdela na pomoč, vojne dalni hrup se razlega tiknebnno in veličastno po Balkanu, vabljajoč in klicajoč sobrate k pristopu na zmaganosni boj. Trohneli stebri podpirajoč polumesečno barbarsko ljutovlado se podirajo in se združujejo drug za drugim v prah; Mohamedanec razvil je slednjokrat zeleni prapor lažnjivega preroka, okrog njega se zbirajo v trumah obupne druhali črnih krokarjev in kličejo, omamljeni in prestrašeni kakor zločinec v zadnjih trenutkih pod vislicami, divje in razuzdano, za koje lastnosti ni še iznajdel človeški um izraza, da bi se mogle primerjati — pomoči od zgoraj, a zastoj, brezuspešno, kajti turški Allah postal je gluh, postal je nem, kakor je že od nekdanj bil. Zgodovina kakor verski zakoni nam zadostno svedočijo, da se vsaka krivica sama kaznuje in prav radi tega zapal je razuzdani turški narod zasluženi kazni, osodi in prokletstvu.

Svitloba polumesece je zatonila, na nebu prikazal se je v zlatorumeni solnčni zarji križ kot zaštitelj krščanstva, kot pokrovitelj iz ljute sužnosti rešenih bratov in kot buditelj vsestranskih slovanskih idej.

Slovansko blagočutje plete pa caru Aleksandru in njegovi hrabri vojni na čast in slavo junaštva v hvaležni večni spomin velikopomenjivega početja v srcih svojih — v enec laborov.

Domače novice.

V Ljubljani 28. junija.

Narodni gg. volilci Ljubljanski

se vabijo na razgovor zaradi volitve deželnih poslancev v stekleni salon tukajšnje čitalnice v nedeljo dopoldne ob 11. uri.

(Veleč. knez in škof dr. Pogačar) so se v tork z vizitacije povrnili v Ljubljano.

(Dr. Karl Vidic) je iz Novega mesta prestavljen za deželnega sodnika v Ljubljano.

(Narodni volilni možje) so bili nadalje izvoljeni: V Boštanj 4, v Rače 4, kakor smo že zadnjič omenili, 5. Dobili so od 55 volilcev po 32, 36, 38 in 42 glasov.

Tudi v Šentjurju pri Svibnjem sta dva volilna moža narodna, na Polšniku 4, v Trebeljevem 4, v Kranjski gori 3 in v Poljanah pri Loki 3. Že dosedaj imamo tedaj v Trebanskem okraju večino izbiralcev na svoji strani. Iz več srenj litijskega okraja se nam poroča, da so bili na priporočilo okrajnega glavarja Vestenecka za volilne može izvoljeni ljudje, ki v dotičnih občinah še volilne pravice nimajo. Tako je bil n. pr. Vesteneck sam izvoljen v Zagorju, komisar Sertič na Vačem, neki gojzdar Scheyer v Št. Jurju pri Svibnjem, neki inženir Nickel v Kresnicah. Ljudje nas vprašujejo, so li ti ljudje pravilno izvoljeni, in bodo li smeli voliti ali ne? Gledé g. Vestenecka, ki ima volilno pravico v velikem posestvu, §. 16 volilnega reda naravnost določuje, da tisti ki ima volilno pravico v velikem posestvu, ne sme voliti ne v mestih, ne v kmečkih srenjah, o drugih pa postava določuje, da se imajo volilni može voliti po občinski postavi od 17. marca 1849. Nemčurji so se tedaj v lastne zanjke vjeli.

(Oddor bizaviške čitalnice) nam sporoča, da se je za ljubljanske goste, ki bi prihodnjo nedeljo tamošnjo besedo obiskati utegnili, od-

ložil poseben prostor na lepej livadi. Program besedi, ki se prične ob 1/2 3. uri popoldne, pa je: 1. Pozdrav „Sokolu“. Govor. 2. Deklamacija. 3. Šaljivi prizor. 4. Burka: „Ključec je od smrti vstal“. Med posameznimi točkami vrstilo se bode petje pevskega zbora ljubljanske narodne čitalnice in godba mestne kapele ljubljanske. Vse rodoljube k tej besedi uljudno vabi odbor.

(Nadvojvoda Albreht) pride jutri v Ljubljano ogledovat tukajšnje vojaštvo.

(Pri volitvah volilnih mož) je bilo v Semiči izvoljenih 9, v Kostelji pri Fari pa 7 narodnjakov. Slava! Tudi v Dednem dolu pri Višnji gori zmagal je narodnjak, v Lučah pa so volili barona Tauffererja, o čigar volilni pravici pa velja ravno to, kar o g. Vesteneckovi.

(Zabava z mestno godbo) bo jutri zvečer v restavraciji ljubljanske čitalnice. Program je jako mikaven, slišati bo posebno veliko slovanskih melodij.

(Fml. baron Jovanovič) imenovan je za poveljnika 18. divizije s sedežem v Zadru, podpolkovnik Anton Böttner pa je postal načelnik generalnega štaba te divizije. Turkoljubi so vsled tega zagnali strašanski krik, ker jim je to imenovanje porok, da Avstrija ne misli podpirati Turčije. Jovanovič je namreč rodom Slovan in pri Slovanih jako priljubljen, in dasi se mora vojak brezpogojno podvreči poveljem višjega vojnega gospoda, piše „N. W. Tagb.“, bi vendar ne bili hotli sile delati njegovim čutilom, in bi ga bili pustili v Ljubljani, če bi nameravali podpirati Turčine proti Slovanom. Imenovanje Jovanovičevo tedaj kaže, da Avstrija Turkom ne bode pripustila zadušiti Črnogore. Jovanovič je pa tudi svak Rodičev, ki je bil dosedaj poveljnik 18. divizije. Ker tedaj Jovanovič postane njegov naslednik, to zopet priča, da je Rodič odločen za višjo službo, za poveljništvo armade, ki bode zasedla Hercegovino.

(„Turškega lista“ hudobija.) Pred nekaj dnevi je ta list prav po tolovajsko napadel častitega gospoda kaplana v Trziči. Na časti hudo razžaljen se je obrnil na to do vredništva tega lista ter zahteval, naj se prekličje obrekljive laži, čeravno ima dosti vzroka za tožbo pri deželni sodnji. Ali vrednik Müller mu ni hotel sprejeti preklica in razžaljenec je prisiljen zdaj po okrajni sodnji ljubljanski siliti list do sprejema onega preklica. — Tak je tedaj ta ciganski list. Ljudem jemlje poštenje in čast, nazaj pa tega ne dá drugače, ako ga prisili sodnja. Kako pravi že takim ljudem Nemeč?

(Samomor.) Neki žandar je šel pretekli teden na Brezovico lovit nekega malopridneža, ki mu je pa ušel. Žandar je šel potem v bližnji gozd pod Smreko, je razgrnil svoj plajš, se nanj proti grmu sloné vsedel, ter se s puško vstrelil v srce. V nedeljo 24. t. m. so ga tovarši, ki so ga 4 dni marljivo iskali, našli in ga spravili na Dobrovo, kjer je bil na tihem pokopan. V nekem pismu, ki so ga našli pri njem, pravi da ga je pripravilo k samomoru znanje z neko žensko.

Razne reči.

(Spremembe v Lavatinski škofiji.) Pretavljeni so čč. gg. kaplani: Fr. Jan v Koprivnico, — V. Tamše v sv. Vid pri Ponkvi, — H. Verk v Pilštanj. — Č. g. Jož. Jurčič, kaplan pri sv. Benediktu, stopi v začasni pokoj.

— Iz Postojne se naznanja, da dr. Deu agitira za g. L. Dekleva, ki je pa prosil, da

naj slovenski časniki dr. Deua, ako res za g. Dekleva agitira, v njegovem imenu javno pozivljamo, da pové, kedaj mu je on ustmeno ali pismeno naročil vzeti ga pod nemčursko krilo in zanj agitirati?

— Kardinali. Po imenovanju je nadškof praški knez Schwarzenberg najstariši izmed vseh sedaj živečih kardinalov. Za kardinala je bil imenovan še od prednika sedanjega papeža, Gregorija XVI. dne 24. januarja 1842. (Pij IX so l. 1840.) Izmed kardinalov, ktere je imenoval Gregorij XVI je živ razun Schwarzenberga samo kardinal Sforza, neapolski nadškof. Pij IX. je imenoval 118 kardinalov, izmed kterih jih je pa že 60 umrlo.

— (Popravljanje savinske struge.) se je začelo na 5 oddelkih: Nazaret, Polzela, savinski most, Kazasev most, kapucinarski most. V 10 letih bo popravljanje gotovo in bo stalo vsako leto 14000 fl.

— (Graščino Hausambcher) je pl. Feirer prodal grofu Nugent-u za 220.000 gl.

— Čitalno društvo v Mozirji bode prihodno nedeljo — 1. julija — utvorjenje čitalnice slovesno slavljalo — in sicer s petjem, godbo in plesom. Vsi udje, kateri tudi svoje prijatelje našega društva smejo dopeljati, se k udeležitvi te zabave najljudneje vabijo. — Začetek ob 6. zvečer pri g. Pfeiferju.

Odbor.

Umrli so:

Od 23. do 25. junija: Urša Stopar, kuharica 61 l., za mrtodom. Marija Gubin, kondukt. o. 6 m., za plučnico. Urša Selan, gostinja 68 l., za vtriplj. pluč. Janez Hubenik, odgnanec 20 l., za jetiko. Tomaž Kos, gostač 60 l., za plučnico. Marija Suhadobnik, del. o. 2 1/2 l., za jetiko. Marija Janež, gostinja 69 l., za sprid. jetri. Terezija Žitko, gost. o. 5 l., za drisko.

Vabilo k naročevanju

„SLOVENCA“.

„Slovenec“ velja kakor dozdej:

Za Ljubljano:

Na dom pošiljan za celo leto	9 gl. — kr.;
„ „ „ „ pol leta	4 „ 50 „
„ „ „ „ četrt leta	2 „ 30 „
„ „ „ „ en mesec	80 „
V administraciji sprejeman:	
Za celo leto	8 gl. 40 kr.;
„ pol leta	4 „ 20 „
„ četrt leta	2 „ 10 „
„ en mesec	— „ 70 „
posamezne številke	— „ 7 „

Po pošti:

Za celo leto	10 gl. — kr.;
„ pol leta	5 „ — „
„ četrt leta	2 „ 50 „
„ en mesec	— „ 90 „
posamezne številke	— „ 8 „

Za bogoslovce, dijake in učitelje:

Za celo leto	6 gl. — kr.;
„ pol leta	3 „ — „
„ četrt leta	1 „ 50 „

List pošljemo vsem dosedanjim naročnikom. Kdor se ne misli naročiti, naj ga pošlje nazaj, ker ga sicer smatramo kot naročnika. Tudi prosimo tiste gospode, ki naročnine še niso poravnali, da bi to storili prej ko mogoče, da tudi mi poravnamo račun v tiskarni.

Naročnina se pošilja najceneje po poštnih nakaznicah (Postanweisungen)

opravništvu,

Stari trg, hiš. št. 16.

Telegrafične denarne cene 27. junija.

Papirna renta 60.80 — Srebrna renta 65.90 — Zlata renta 72.05. — 1860letno državno posojilo 111.80 Bankine akcije 780 — Kreditne akcije 139.90 — London 126.75 — Srebro 110.50. — Ces. kr. cekini 5.95 — 20-frankov 10.50.